

Støj i havet

Havet er ikke længere et stille sted. I dag fylder menneskeskabte lyde fra fx skibsmotorer, seismiske undersøgelser og byggeri af havvindmøller mere og mere. Det skaber udfordringer for de dyr, der er afhængige af lyd for at finde føde, kommunikere og orientere sig.

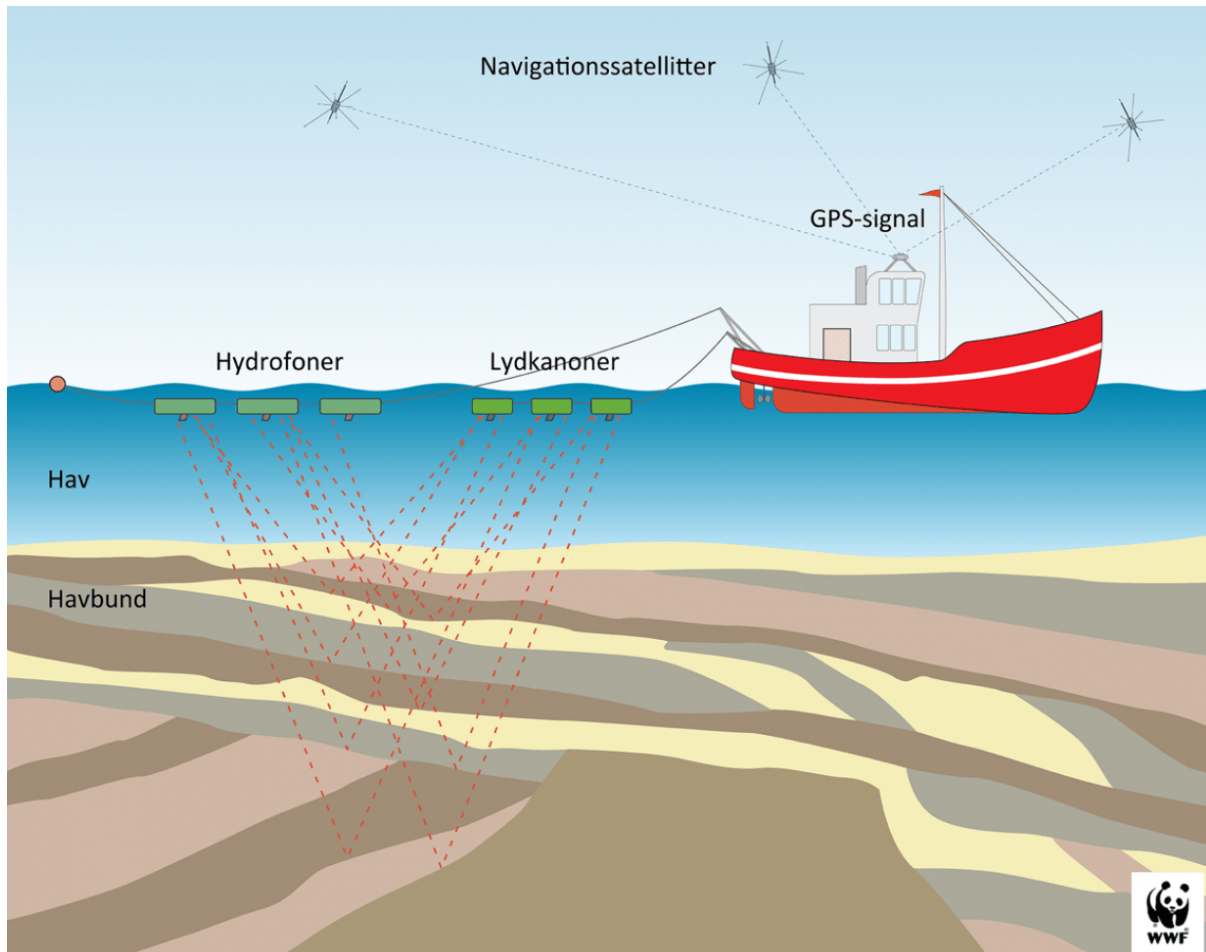

Illustration: [WWF](#).

De fleste havpattedyr har dårligere syn under vand og er i stedet helt afhængige af lyd. Når støjen fra mennesker bliver for kraftig eller forstyrrende, kan det være svært for hvalerne at høre hinanden, navigere eller finde bytte. Det kaldes for "maskering" – altså at dyrenes egne lyde overdøves af baggrundsstøj.

Forskellige typer støj påvirker forskellige arter forskelligt. Støjens effekt afhænger blandt andet af hvilken frekvens lyden har, og hvor høj den er. Lavfrekvente lyde – som store skibes motorer eller seismik til olieeftersøgning – kan rejse meget langt og rammer især de store bardehvaler, som selv bruger lavfrekvente lyde. De kan derfor få sværere ved at kommunikere over lange afstande.

Højfrekvente lyde – som fx fra pinger-udstyr eller sonarteknologi – kan især påvirke tandhvaler som marsvin og delfiner, der bruger højfrekvente kliklyde til ekkolokalisering.

Hos disse dyr kan støjen give stress, få dem til at ændre adfærd eller helt forlade områder, hvor støjen er for kraftig.

Flere undersøgelser har vist, at marsvin i danske farvande for eksempel undgår områder med undervandsbyggeri og meget skibstrafik. Og bardehvaler som blåhvaler og finhvaler kan i perioder stoppe med at synge eller ændre deres migrationsruter, hvis støjen bliver for intens.

Menneskeskabt støj er altså en form for forurening, som ikke ses – men høres. Og netop fordi lyd er så vigtig for hvaler, kan det få store konsekvenser, hvis vi ikke tager højde for det.

Dyk ned i undervandsstøjen

WWF har lavet dette undervisningsmateriale om undervandsstøj. Her kan du finde både tekst, opgaver og podcast om støj i havet.

[Undervandsstøj - WWF Danmark](#)

I denne artikel fra Videnskab.dk, kan du blive klogere på matematikken og fysikken bag undervandsstøj:

[Skibes supersoniske chokbølger får hvaler og fisk til at lide](#)